

Λίγο πριν από την ανακοπή τα νοσοκομεία ΕΣΥ

*Με λιγότερους γιατρούς και νοσηλευτές, πολύ σφιχτούς προϋπολογισμούς
και πεπαλαιωμένο εξοπλισμό αδυνατούν να αντεπεξέλθουν*

Της **ΠΕΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ**

Ένα στάδιο πριν από την «ανακοπή» βρίσκονται τα νοσοκομεία του ΕΣΥ. Οι εντεινόμενες ελλείψεις γιατρών και νοσηλευτών, οι πολύ σφιχτοί προϋπολογισμοί που φτάνουν μετά βίας για την αγορά των απαραίτητων υλικών και φαρμάκων και ο πεπαλαιωμένος ιατροτεχνολογικός εξοπλισμός προκαλούν σοβαρές αρρυθμίες στις κλινικές και στα τμήματα των δημόσιων νοσοκομείων. Και η απουσία ενός καλά οργανωμένου συστήματος Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας προκαλεί το έμφραγμα στα επείγοντα των μεγάλων νοσοκομείων, που εν μέσω κρίσης έχουν κληθεί να ανταπο-

κριθούν σε αυξημένη ζήτηση υπηρεσιών από τους πολίτες.

Το πάγωμα των προσλήψεων επί μια εξαετία, η «φυγή» των νέων γιατρών στο εξωτερικό, έχουν απογυμνώσει τα νοσοκομεία και τα Κέντρα Υγείας. Η στελέχωση τμημάτων και κλινικών είναι οριακή ειδικά σε νοσοκομεία της περιφέρειας, με αποτέλεσμα, με την παραμικρή απουσία κλινικής να αναστέλλουν έστω και προσωρινά τη λειτουργία τους.

Ενδεικτικό είναι το πρόσφατο παράδειγμα του νοσοκομείου Λαμίας, όπου λόγω ασθένειας των αναισθησιολόγων η διοίκηση ανέστειλε τη λειτουργία των χειρουργείων στις αρχές Νοεμβρίου, και χρειάστηκε να μετακινηθεί προσωπικό από άλλα νοσοκομεία για να πραγματοποιούνται έστω τα επείγοντα χειρουργεία...

Την τελευταία τριετία το τακτικό προσωπικό του υπουργείου Υγείας έχει μειωθεί κατά τουλάχιστον 13.700 άτομα. Νέο κύμα συνταξιοδότησης αναμένεται στο τέλος του

Με την παραμικρή απουσία, κλινικές αναγκάζονται να αναστείλουν έστω και προσωρινά τη λειτουργία τους.

έτους. Στην πλειονότητα των νοσοκομείων οι κενές οργανικές θέσεις στη νοσηλευτική υπηρεσία φτάνουν το 40%-50%. Σύμφωνα με την Ομοσπονδία Ενώσεων Νοσοκομειακών Γιατρών Ελλάδος, για να κρατηθεί στα πόδια του το σύστημα χρειάζονται τουλάχιστον 6.600 γιατροί και 30.000 νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό.

Ακόμα και σε μεγάλα νοσοκομεία είναι εκτός λειτουργίας τουλάχιστον οι μισές χειρουργικές αίθουσες (π.χ. Αττικών, Φριάσιο, Ιπποκράτειο Θεσσαλονίκης), λόγω έλλειψης προσωπικού, με αποτέλεσμα να αυξάνεται ο χρόνος αναμονής για ένα τακτικό χειρουργείο.

Ειδικά για εξειδικευμένα χειρουργικά περιστατικά (π.χ. καρδιοχειρουργικά ή πλαστικές χειρουργικές) η αναμονή μπορεί να ξεπεράσει τους έξι μήνες. Εκατόν πενήντα κλίνες εντατικής παραμένουν κλειστές, την ίδια στιγμή που ασθενείς μένουν διασωληνωμένοι σε κοινούς θαλάμους. Αυτή την περίοδο η λίστα του ΕΚΑΒ με τα περιστατικά που ψάχνουν μία κλίνη σε εντατική αριθμεί καθημερινά 8 με 10 ασθενείς και η ζήτηση αναμένεται να αυξηθεί τους επόμενους μήνες λόγω της εποχικής γρίπης.

Οι προϋπολογισμοί στα νοσοκομεία είναι ήδη στο κόκκινο. Επαρκούν οριακά για την αγορά των πολύ απαραίτητων υλικών και φαρμάκων. «Αντιδραστήρια έχουμε.

Οχι όμως όλα τα είδη. Βαλβίδες έχουμε. Οχι όμως όλα τα είδη», επισημαίνει στην «Κ» ο καρδιολόγος στον «Ευαγγελισμό», αντιπρόεδρος της Ένωσης Ιατρών Νοσοκομείων Αθηνών Πειραιώς Ηλίας Σιώρας. Η ίδια εικόνα σε πολλά νοσοκομεία. Έως πριν από δέκα ημέρες, στο «Αλεξάνδρα» υπήρχε αδυναμία προμήθειας μιας σειράς αντιδραστηρίων για εργαστηριακές εξετάσεις, ενώ δεν υπήρχαν μικρές σύριγγες (5cc και 10cc) και γιατροί-νοσηλευτές χρησιμοποιούσαν μεγάλες (60cc). Οι πιστώσεις για την αγορά υλικών είχαν εξαντληθεί και χρειάστηκε τροποποίηση του προϋπολογισμού για να μπορούν να γίνουν νέες προμήθειες.

«Εμφραγμα» στα επείγοντα σε κάθε εφημερία

Απόγευμα Δευτέρας, παραμονή της επίσκεψης του Αμερικανού προέδρου Μπαράκ Ομπάμα, στα επείγοντα του «Ευαγγελισμού». Η γενική εφημερία ξεκίνησε στις 2.30 μ.μ. Στις 3.20 μ.μ. η φωτεινή επιγραφή στην αίθουσα αναμονής ενημερώνει ότι έχουν ήδη περάσει προς το εξεταστήριο –όπου γίνεται η «διαλογή» των περιστατικών– 169 άτομα.

Στην αίθουσα άλλοι 40 ασθενείς περιμένουν. Σε κάθε γενική εφημερία ο «Ευαγγελισμός» δέχεται περίπου 1.200 περιστατικά. «Δεν έχουμε εύκολες εφημερίες. Εάν δούμε 800-900 ασθενείς τότε θα πούμε ότι είχαμε μία καλή εφημερία», λέει στην «Κ» η Φωτεινή Κατσιγιάννη, προϊσταμένη της Διεύθυνσης Νοσηλευτικής.

Όσοι βρίσκονται στα επείγοντα αυτή την ώρα, είναι ένα «μείγμα» ασθενών με επείγοντα προβλήματα υγείας, ασθενών με όχι τόσο σοβαρά προβλήματα υγείας και ασθενών που είχαν συνεννοηθεί με τον γιατρό να κάνουν εισαγωγή κατά την εφημερία. Σε αυτή την κατηγορία συγκαταλέγεται μια νεαρή γυναίκα. Είναι έξω

φώνη ενημέρωσε για τη σειρά προτεραιότητας: «Εκατόν ένα για παθολογική». Εξω από το παθολογικό ιατρείο περίπου 20 άτομα περιμέναν να ακούσουν τον δικό τους αριθμό. Είχαν περάσει από μία πρώτη «διαλογή» από ιατρική ομάδα που έκρινε ότι μπορούν να περιμένουν.

Τα πολύ επείγοντα περιστατικά και αυτά που διακομίζονται με το ΕΚΑΒ μπαίνουν κατευθείαν στο ιατρείο. Κάποιοι εκφράζουν δυσφορία. «Πέρυσι που είχα πάει τον πατέρα μου στο Λαϊκό περίμενα οκτώ ώρες. Δεν παλευόταν με τίποτα...» λέει ένας νεαρός στον διπλανό του.

Οι εισαγωγές

Μετά το παθολογικό ο διάδρομος στρίβει αριστερά προς το νευρολογικό και το χειρουργικό ιατρείο. Περίπου 35 άτομα περιμένουν κατά μήκος του διαδρόμου. Με μια γρήγορη ματιά μετράς τρεις ασθενείς σε φορεία. Κατά τους γιατρούς είναι μια απρόσμενα ήσυχη εφημερία για το «Γ. Γεννηματάς». Η παθολογική κλινική που εφημερεύει έχει ήδη σχεδόν γεμίσει από τις νέες εισαγωγές και έχει αρχίσει τη «διασπορά» ασθενών σε άλλα τμήματα. Έως το τέλος της εφημερίας, μόνο η παθολογική θα έχει κάνει περίπου 50 εισαγωγές και θα έχει βγάλει και ράντζα. Στον «Ευαγγελισμό» σε ημέρα γενικής εφημερίας θα γίνουν 150-250 εισαγωγές. Η μεγάλη πλειονότητα των ασθενών θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν από την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας (ΠΦΥ). Όπως εκτιμά μιλώντας στην «Κ» ο καθηγητής, συντονιστής διευθυντής του Ε΄ Παθολογικού Τμήματος του «Ευαγγελισμού» Αθανάσιος Σκουτέλης, εάν υπήρχε οργανωμένη ΠΦΥ το νοσοκομείο θα δεχόταν στην εφημερία μόνο το 20% των ασθενών που δέχεται σήμερα.

«Στον "Ευαγγελισμό" η αναμονή στην εφημερία μπορεί να είναι 7-8 ώρες, όμως οι 2-3 ώρες από αυτές είναι έως την εξέταση από τον γιατρό. Μετά αρχίζει η διερεύνηση του περιστατικού. Γίνονται πολλές εξετάσεις για να βρεθεί η αιτία της ασθενείας. Πιο πολλές από όσες χρειάζονται. Είναι αμυντική ιατρική. Με όλο αυτόν τον χαμό, δεν μπορείς να κάνεις ορθολογική ιατρική», τονίζει και προσθέτει: «Βλέπουμε ασθενείς που έφυγαν από εφημερίες άλλων νοσοκομείων χωρίς να αντιμετωπιστούν ουσιαστικά. Όμως, εάν τον διώξεις τον ασθενή με απλές οδηγίες για εξετάσεις θα "χαθεί" στο σύστημα. Μπορεί να μη δώσει σημασία, ή να μπερδευθεί στη γραφειοκρατία. Και στην επόμενη "κρίση" θα πάει ξανά στο νοσοκομείο».

Εάν υπήρχε οργανωμένη πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, ο «Ευαγγελισμός» θα δεχόταν στην εφημερία μόνο το 20% των ασθενών που δέχεται σήμερα.

από το εξεταστήριο και ρωτάει πού μπορεί να βρει έναν συγκεκριμένο γιατρό, λέγοντας ότι ήρθε να κάνει προεγχειρητικό έλεγχο. «Κάντε στην άκρη παρακαλώ», φωνάζει ένας τραυματιοφορέας σπρώχνοντας στον διάδρομο φορείο με ασθενή που δεν έχει τις αισθήσεις του.

Στο πνευμονολογικό ιατρείο, ο υπεύθυνος γιατρός ζητεί να ειδοποιηθεί το Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας να μη διακομίζονται με το ΕΚΑΒ περιστατικά στον «Ευαγγελισμό», έως ότου ηρεμήσει η κατάσταση. Έχει δεχθεί «μαζεμένα» μέσα στο ιατρείο επτά ασθενείς με αναπνευστικά προβλήματα, ενώ έχει μόνο τρεις παροχές οξυγόνου και λίγο προσωπικό. «Άκουσαν για την επίσκεψη Ομπάμα και ότι θα κλείσει το κέντρο και έτρεξαν όλοι. Κάποιοι είχαν δύσπνοια από την προηγούμενη εβδομάδα!», λέει εμφανώς εκνευρισμένος.

Την προηγούμενη ημέρα «σε επιφυλακή» ήταν το «Γ. Γεννηματάς», ένα νοσοκομείο που επίσης δέχεται περίπου 1.000-1.200 περιστατικά σε κάθε γενική εφημερία. Στις 9.05 το βράδυ, στα επείγοντα μία ανδρική

Είδος: Εφημερίδα / Κύρια / Πολιτική / Ημερήσια
 Ημερομηνία: Κυριακή, 20-11-2016
 Σελίδα: 27 (3 από 4)
 Μέγεθος: 852 cm²
 Μέση κυκλοφορία: 65218
 Επικοινωνία εντύπου: (210) 4808000

Λέξη κλειδί: ΕΙΝΑΠ

ΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΤΟΥ ΕΣΥ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

6.651.016

επισκέψεις στα τακτικά εξωτερικά ιατρεία

522.196

επισκέψεις στο απογευματινό ιατρείο

2.211.343

νοσηλεύοντες

33.001

κλίνες νοσηλείας (Δεκέμβριος 2015)

153

κλίνες ΜΕΘ είναι κλειστές λόγω έλλειψης προσωπικού

77.679

εργαζόμενοι (τακτικό προσωπικό) για το υπουργείο Υγείας

13.708

λιγότεροι εργαζόμενοι στο τακτικό προσωπικό του υπουργείου Υγείας την τελευταία τρίτη

6.600

γιατροί λείπουν από το ΕΣΥ σήμερα

30.000

νοσηλεύτες και λοιπά παραϊατρικά και διοικητικό προσωπικό λείπουν από το ΕΣΥ σήμερα

1.400

επιχειρησιακοί γιατροί εργάζονται αυτή τη στιγμή στο ΕΣΥ (νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, μονάδες ΠΕΔΥ)

Παραμένουν κλειστές 150 κλίνες ΜΕΘ

Με 150 κλειστές κλίνες εντατικής θεραπείας «υποδέχεται» το ΕΣΥ τη φετινή περίοδο αυξημένης νοσηρότητας λόγω γρίπης. Από τις πολυαναμενόμενες προσλήψεις γιατρών και νοσηλευτών μέσω του Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων έχουν ανοίξει έως σήμερα μόλις 50 κλίνες εντατικής από τις 200 που ήταν κλειστές πέρυσι. Ο λόγος; Ο γνωστός, λόγω παρεμβάσεων του αναπλ. υπουργού Υγείας Π. Παλάκι, διαγωνισμός βγήκε «άγονος» κατά το ήμισυ, αφού δεν βρέθηκε επαρκής αριθμός υποψηφίων να επιδείξει ενδιαφέρον και να έχει ταυτόχρονα και τα απαραίτητα προσόντα. Συνολικά είχαν προκηρυχθεί 100 θέσεις γιατρών και 400 νοσηλευτών και καλύφθηκε περίπου το 50%-55% αυτών.

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία του Εθνικού Κέντρου Επιχειρήσεων Υγείας, στην Αττική έχουν ανοίξει τους τελευταίους μήνες 32 επιπλέον κλίνες εντατικής. Ειδικότερα, από τις 254 κλίνες που είναι ανεπτυγμένες σε ΜΕΘ νοσοκομείων του

Ενώ έρχεται το «κύμα» αυξημένης ζήτησης λόγω της γρίπης, που όταν είναι σε έξαρση απασχολεί καθημερινά 80-100 κλίνες εντατικής.

λεκανοπεδίου, λειτουργούν οι 221. Κλειστές είναι οι 33 –έναντι 65 κλειστών τον περασμένο χειμώνα– οι οποίες θα μπορούσαν να τεθούν σε λειτουργία εάν ολοκληρωθούν οι προσλήψεις γιατρών και νοσηλευτών μέσω ΚΕΕΑΠΝΟ. Συνολικά σε όλη τη χώρα υπάρχουν ανεπτυγμένες 707 κλίνες σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και σε καρδιοχειρουργικές μονάδες, εκ των οποίων 153 είναι κλειστές κυρίως λόγω έλλειψης προσωπικού.

Μεγάλα νοσοκομεία συνεχίζουν να λειτουργούν με μειωμένη δυναμικότητα ΜΕΘ. Το αποτέλεσμα είναι να νοσηλεύονται σοβαρά πε-

ριστικά διασωληνωμένα σε απλούς θαλάμους νοσηλείας και να αναβάλλονται τακτικά σοβαρά χειρουργεία για τα οποία πρέπει να «δεσμευθεί» κλίνη εντατικής. Είναι ενδεικτικό ότι στο νοσοκομείο «Αττικών», αυτή τη στιγμή λειτουργούν οι 16 από τις συνολικά 27 κλίνες εντατικής. Στο Κρατικό Νίκαιας από τις συνολικά 15 κλίνες εντατικής θεραπείας και αυξημένες φροντίδας, λειτουργούν οι 11.

«Έχω δύο ασθενείς με μηνιγγίωμα (σ.σ. όγκος εγκέφαλου) που περιμένουν τρεις μήνες να χειρουργηθούν γιατί δεν υπάρχουν κλίνες στη ΜΕΘ», αναφέρει στην «Κ» ο νευροχειρουργός στο Κρατικό Νίκαιας και αντιπρόεδρος της Ομοσπονδίας Ενώσεων Νοσοκομειακών Γιατρών Ελλάδας Πάνος Παπανικολάου. Και προσθέτει: «Αλλά, ακόμα και εάν λειτουργούσαν όλες, πάλι δεν θα έφταναν να καλύψουν τις ανάγκες».

Την ίδια στιγμή, ο χρόνος μετράει αντίστροφα για την έναρξη της περιόδου αυξημένης ζήτησης για νοσηλεία σε εντατική λόγω της γρίπης.

Σύμφωνα με το ΕΚΕΠΥ, αυτή την περίοδο στη λίστα του ΕΚΑΒ με τα περιστατικά που «αναμένουν» κλίνη σε ΜΕΘ είναι σε καθημερινή βάση 8 με 10. Πέρυσι, το δίμηνο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, η «λίστα» αυτή αριθμούσε 40-50 άτομα.

Όπως ανέφερε στην «Κ» ο καθηγητής Εντατικής Θεραπείας της Ιατρικής Σχολής Αθηνών και διευθυντής της Μονάδας Εντατικής Θεραπείας στο «Αττικών», Απόστολος Αρμαγανίδης, κάθε χρόνο κατά το δίμηνο έξαρσης της γρίπης η νόσος «απασχολεί» σε καθημερινή βάση 80-100 κλίνες εντατικής. «Εάν έως τον άλλο μήνα ανοίξουν επιπλέον 50 κλίνες, μπορεί να προλάβουμε το «κύμα»». Όπως επισφαιρίζει ο ίδιος, όσο περνάει ο χρόνος τόσο εντείνονται οι ελλείψεις. «Το προσωπικό των μονάδων γεννάει. Κάθε λίγο, κάποιος συνταξιοδοτείται. Στα τόσα χρόνια που περιμένουμε να γίνουν προσλήψεις, τελικά αυτοί που θα έρχονται απλώς θα καλύπτουν τα νέα κενά που δημιουργούνται».

Λείπουν σήμερα 6.600 γιατροί όλων των ειδικοτήτων

Τεράστιες ελλείψεις σε προσωπικό όλων των ειδικοτήτων, οριακοί προϋπολογισμοί που φτάνουν μόνο για τις άκρως απαραίτητες προμήθειες υλικών και φαρμάκων, ενώ για συντήρηση υποδομών και εξοπλισμού, ούτε κουβέντα. Υστερα από έξι χρόνια δημοσιονομικής λιτότητας με συνεχείς μειώσεις στη χρηματοδότηση, παγώματος των προσλήψεων και αυξημένης ζήτησης υπηρεσιών από τους πολίτες, τα περισσότερα νοσοκομεία της χώρας βρίσκονται στα όρια τους.

Υπολογίζεται ότι σήμερα στο σύστημα λείπουν 6.600 γιατροί και περίπου 30.000 νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό. Ενδεικτικές των ελλείψεων είναι οι καταγγελίες των εργαζομένων στα δημόσια νοσοκομεία:

«Και τώρα να προκηρύνουν θέσεις νοσηλευτών και γιατρών, θα περάσει πάνω από έτος έως ότου διοριστούν».

μερα εκπαιδεύονται περίπου 5.000-6.000 ειδικευόμενοι, όταν οι θέσεις είναι σχεδόν διπλάσιες.

«Η κατάσταση είναι πολύ σοβαρή», επισημαίνει στην «Κ» η πρόεδρος της Ενώσης Ιατρών Νοσοκομείων **Αθηνών-Πειραιώς κ. Ματίνα Παγώνη**, προσθέτοντας ότι «οι διαδικασίες πρόσληψης είναι χρονοβόρες. Και τώρα να προκηρύνουν θέσεις νοσηλευτών και γιατρών, θα περάσει

πάνω από έτος έως ότου διοριστούν». Σύμφωνα με το υπουργείο Υγείας έχουν δρομολογηθεί προσλήψεις μόνιμου προσωπικού. Έχουν ήδη αναλάβει υπηρεσία οι περισσότεροι από τους 985 μόνιμους νοσηλευτές και παραϊατρικό προσωπικό από προκηρύξεις του 2015, ενώ αναμένεται να βγει από το ΑΣΕΠ η προκήρυξη για επιπλέον 1.538 θέσεις. Επιπλέον, έχει προκηρυχθεί μία πρώτη «δέσμη» για πρόσληψη 760 μόνιμων γιατρών και θα ακολουθήσει προκήρυξη επιπλέον 2.000 θέσεων.

Οι λειτουργικές δαπάνες

Οριακά είναι τα κονδύλια για τις λειτουργικές δαπάνες των νοσοκομείων. «Για το 2016 είναι εγγεγραμμένα στον προϋπολογισμό 1,156 δισ.

ευρώ, όταν το 2013 ήταν 1,9 δισ. ευρώ» επισημαίνει η κ. Παγώνη. Σύμφωνα με το υπουργείο, έως το τέλος του έτους θα έχουν δοθεί από τον ΕΟΠΥΥ συνολικά 600 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων έως σήμερα τα νοσοκομεία έχουν λάβει κάτι λιγότερο από 200 εκατ. ευρώ. Σε αρκετά νοσοκομεία τα κονδύλια για λειτουργικές δαπάνες έχουν ήδη εξαντληθεί και χρειάστηκε τροποποίηση των προϋπολογισμών για να παραγγελθούν αναλώσιμα υλικά. «Όλα είναι οριακά. Σε μία κλινική μηχανήματα όπως αζονικοί, ακτινοθεραπευτικά κ.ά. έχουν φτάσει στο "τέλος ζωής" και οι συμβάσεις για τη συντήρησή τους έχουν λήξει», σημειώνει η κ. Παγώνη. «Τα κονδύλια φτάνουν μόνο για τα απαραίτητα υλικά και φάρ-

μακα. Από εκεί και πέρα, η διατροφή των νοσηλευόμενων, οι υποδομές – από σεντόνια και μαξιλαροθήκες έως φορεία και μηχανήματα – έχουν παραπεμφθεί στις ελληνικές καλένδες» προσθέτει ο κ. Παπανικολάου.

Την ίδια στιγμή, οι υγειονομικοί είναι στα όρια της εργασιακής εξουθένωσης. Όπως αναφέρει η κ. Παγώνη, «όλοι όσοι δουλεύουν στα νοσοκομεία είναι απογοητευμένοι. Έχουν δώσει τον καλύτερό τους εαυτό. Νοσηλευτές δουλεύουν σε πρωινή και νυχτερινή βάρδια γιατί δεν βγαίνει το πρόγραμμα. Έχουν μπουκτίσει με τα πολλά "θα" που άκουσαν από όλες τις κυβερνήσεις. Δεν βλέπουν να δίνονται λύσεις. Αντίθετα βλέπουν τα πράγματα να πηγαίνουν από το κακό στο χειρότερο».